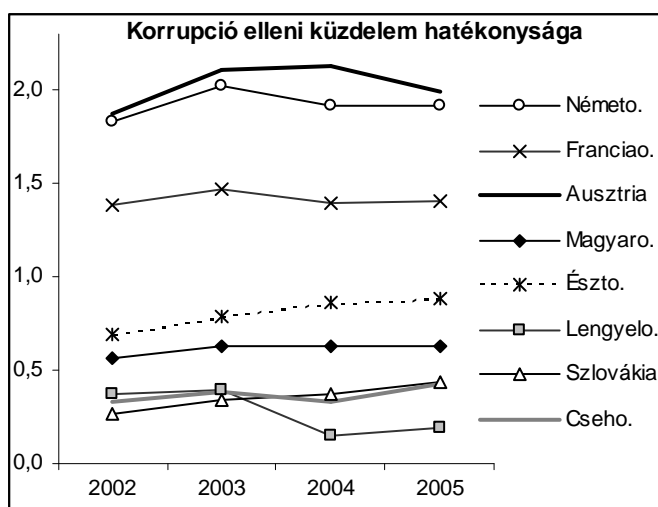
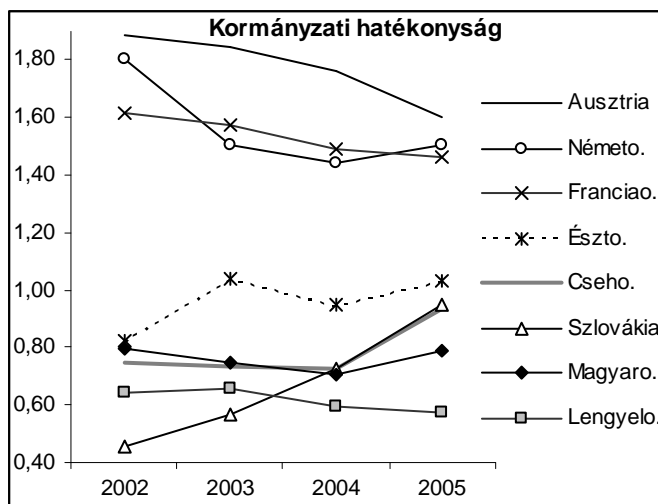

A gazdasági növekedés dinamizmusát továbbra is a termékek és szolgáltatások kivitele biztosítja, az előzetes adatokkal szemben a legfrissebb KSH adatok szerint a GDP-növekedés üteme a II. negyedévben végül elérte, és 0,1 százalékponttal meg is haladta a 4%-os szintet, a fogyasztás ennél szerényebb ütemben erősödött. A külső gazdasági környezet kedvező, az IMF felfelé módosította világgazdasági fejlődési prognózisát, az olaj ára jelentősen csökkent és tartós mérséklődésre is számítani lehet. Az ipar szárnyalását beárnyékolja az erősödő, év végére 6%-ra prognosztizált infláció, ami a munkanélküliség várható növekedésével a reformok recessziós hatásait vetíti előre. A gazdaság várható lassulásának előfutára lehet a beruházások csökkenése a feldolgozóiparban, a kereskedelemben valamint a lakáspiacon. A külkereskedelmi forgalom erősödése - mindkét irányban - folytatódott, a deficit enyhén csökkent. A turizmusban a külföldi vendégforgalom csökkent, a belföldi azonban növekedett. A kereskedelmi szálláshelyek bevétele a vendégforgalom csökkenése ellenére növekedett. A munkanélküliség 7% fölött maradt, az aktivitás csak nagyon lassú ütemben emelkedik. Továbbra is jelentős problémát jelent a tartós munkanélküliség.

Kormányzati teljesítmény az EU-ban

A Világbank egyik legfrissebb kutatása¹ 213 ország és felségterület kormányzásának teljesítményét értékeli hat fő szempont szerint. A nagyszabású, 2002 óta évente megismételt vizsgálat többek között a kormányzat, a jogrend, az igazságszolgáltatás, a korrupció elleni küzdelem hatékonyságának, a véleménynyilvánítás szabadságának értékelésére törekszik. Két szempont – a kormányzati hatékonyság és a korrupció elleni küzdelem – idősorát kiemelve azt állapíthatjuk meg, hogy ezen a téren 2002-2005 között csak az új uniós tagország egy részében indult el a felzárkózás az euróövezet színvonalához. A kormányzati hatékonyság tekintetében – ami olyan szempontokat foglal magában, mint a közszoál-gátások minősége, a politikai nyomástól való függetlenség, vagy a kormányzat elhivatottsága – pl. Észtországban és Szlovákiában mutatkozott egyértelműbb javulás, és az utóbbi két évben Csehország is javítani tudott pozícióján. A kormányzat hatékonyságának megítélése ugyanakkor pl. Lengyelországban vagy Magyarországon stagnált, így az új csatlakozókhöz képest visszaesett ebben az időszakban. Emellett az is érzékelhető, hogy az euróövezet országaiban növekszik a kormányzat hatékonyságával kapcsolatos elégedetlenség, ami részben egyes jóléti rendszerek válságával is kapcsolatba hozható. A korrupció elleni küzdelemben szintén hosszú út áll az új tagországok előtt az euróövezet szintjének eléréséig. E területen is Észtország emelhető ki pozitív példaként, valamint Szlovákiában is enyhe, de egyenes javulásról tanúskodnak az adatok. Eközben Magyarországon a mutató szerint nem sok változás történt, Lengyelországban pedig az elemzés szerint súlyosbodtak a korrupcióval kapcsolatos problémák.

Megjegyzés: az indexek -2,5 és +2,5 közötti értékeket vehetnek fel. A magasabb érték kedvezőbb megítélésre utal
1) Governance Matters V.; The World Bank, 2006. szeptember 15.

GDP

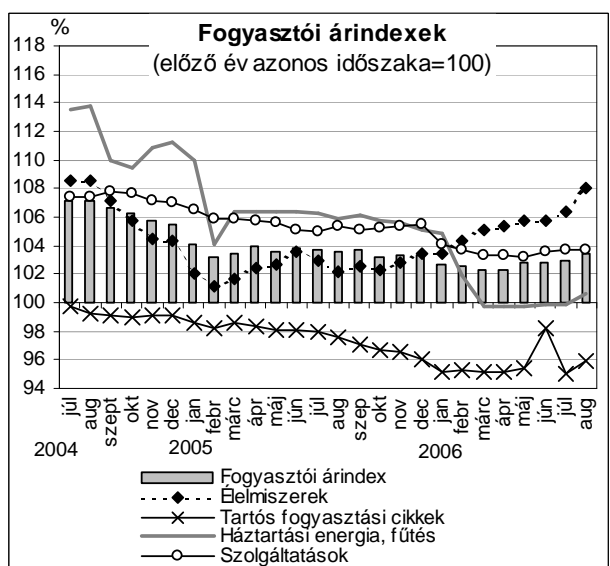
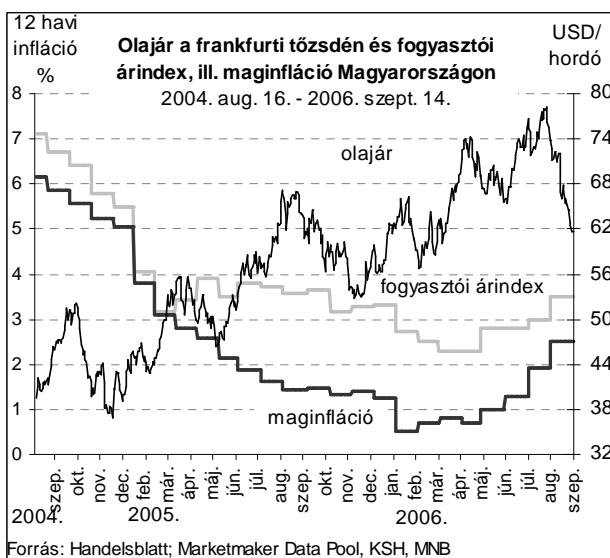
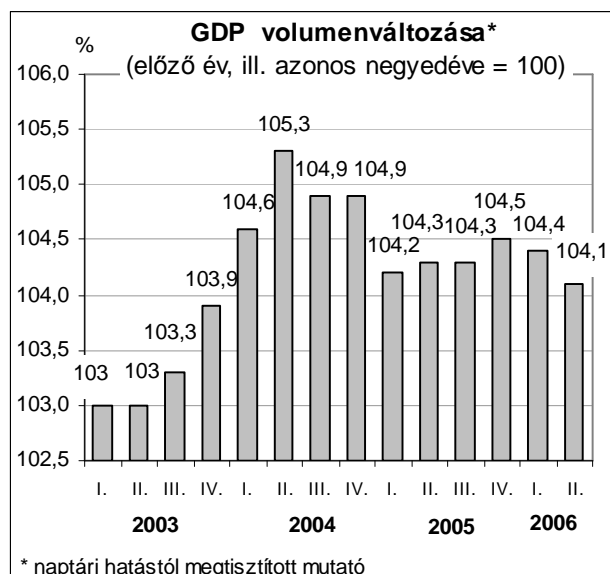
Magyarország bruttó hazai terméke 2006 II. negyedévében, naptári hatás kiszűrésével 4,1%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Az első félévben a gazdasági növekedés mértéke 4,2% volt. Az előző negyedévhez képest a gazdasági növekedés 1,0% volt a szezonálisan kiigazított adatok szerint. A gazdasági növekedést termelési oldalról elsősorban a feldolgozóipar és a pénzügyi tevékenység teljesítménynövekedése húzta. A GDP felhasználási oldalán legdinamikusabban a termékek és szolgáltatások kivitele nőtt. A háztartások fogyasztásának növekedése alatta maradt a GDP növekedési ütemének.

Olajár

Az olajár utóbbi hetekben tapasztalt mérséklődése – szakértők szerint – egy hosszabb távú csökkenő trend nyitányaként értelmezhető – írja a Handelsblatt. A téli hónapokban ugyan még átmenetileg megugorhat az olaj ára, de a következő két évben átlagosan árcsökkenésre lehet számítani. Az elemzők két jelenséggel magyarázzák prognózisukat: egyrészt az olaj iránti kereslet a vártnál kisebb ütemben erősödik, miután a világgazdasági növekedés mérséklődik és a dinamikus fejlődő ázsiai országok reagálnak a magas olajárakra. Másrészt új olajmezők feltárása nyomán várhatóan tovább bővül a kínálat is. Az Európában meghatározó brent típusú nyersolaj hordónkénti ára az augusztus eleji 78 dolláros csúcstről szeptember közepére 18 dollárral esett. Ez a meredek visszaesés jórészt azzal is magyarázható, hogy a háborús konfliktusok (viszonylagos) lecsillapodásával a spekulatív tranzakciók hatása is csökkent.

Fogyasztói árak

A kormány egyensúlyjavító intézkedéseinek hatásai ugyan még nem juthattak érvényre, az infláció azonban már egyértelműen emelkedik. Augusztusban az egy évre visszatekintő drágulás 3,5 százalékos volt, 0,5 százalékponttal nagyobb, mint júliusban. Leginkább az élelmiszerek és az üzemanyagok árában volt látványos növekedés, de az idegenforgalmi szolgáltatásoknál is jelentős árszintemelkedést mért a Központi Statisztikai Hivatal. Erőteljesen, 18,1%-kal drágult a cukor, a járműüzemanyagokért 10,1%-kal, a tömegközlekedésért 9,2%-kal, a személyszállításért 6,0%-kal, a csatornadíjként pedig 5,2%-kal kellett többet fizetni, mint egy évvel korábban. A gyorsulás az árszínvonal hosszabb-távú változásának megbízhatóbb mutatójában, a maginfláció alakulásában is tetten érhető. A maginfláció a júliusi 1,9%-ról augusztusban 2,5%-os szintre emelkedett. A Világgazdaság információi szerint az elemzők szeptember-októberben összességében a fogyasztói árindex további 2-2,5 százalékpontos megugrását várják. Az év végén a hat százalékos körüli, jövő év elején pedig a nyolc százalékot elérő árindexet is elképzelhetőnek tartják.

Ipari termelés

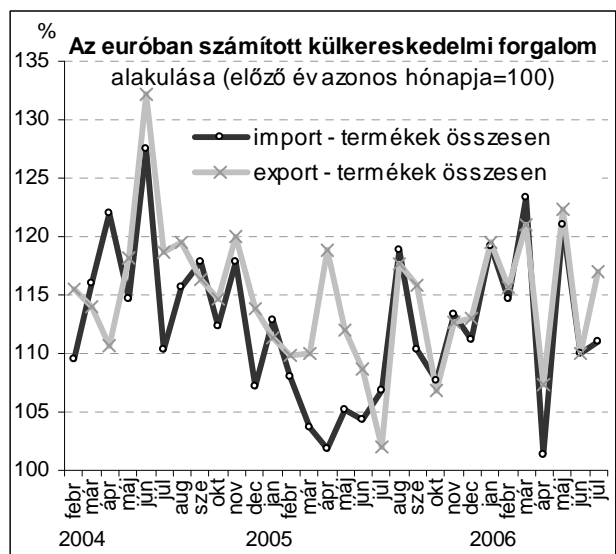
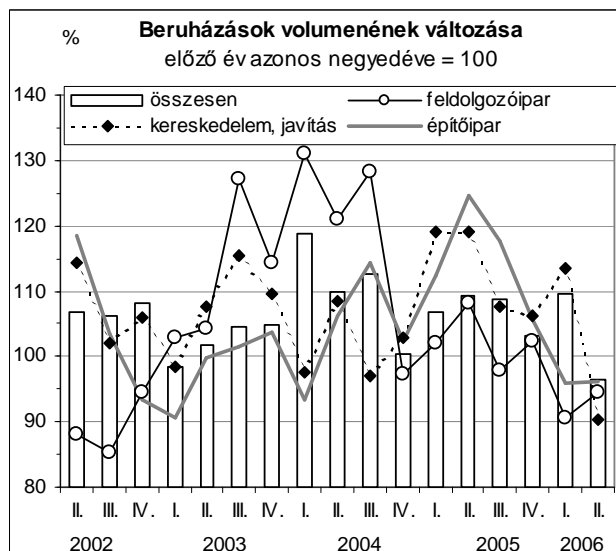
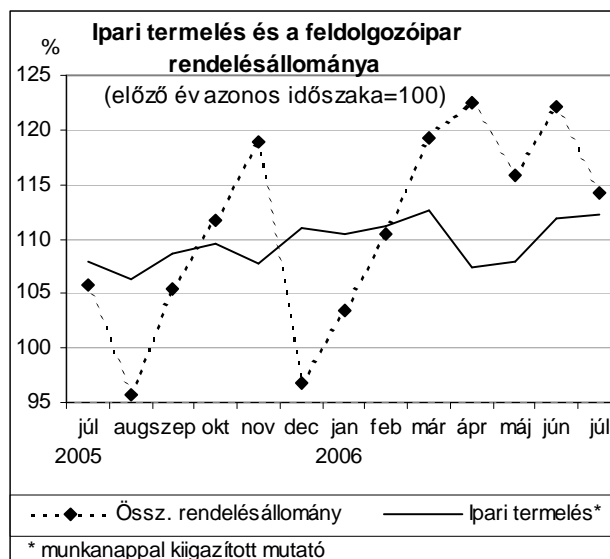
Júliusban folytatódott az ipar szárnyalása, a termelés az előző év azonos hónapjához viszonyítva 12,2%-kal nőtt, ami a májusi 7,4%-os és júniusi 11,5%-os bővülést tekintve gyorsuló termelésnövekedést jelent. A termelés volumene az év első hét hónapjában 10,5%-kal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Gyorsuló ütemben bővült az ipari export is. 2006 első hét hónapjában az ipari export 13,9%-kal volt magasabb mint egy évvel korábban. Az év hetedik hónapjában a feldolgozóipar legnagyobb exportteljesítményét nyújtó villamos gép, műszer gyártásának kivitele több év után először kismértékben, 0,6%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. Ezt nagyrészt a világítóeszköz gyártásának, valamint az egyéb villamos termék gyártásának visszaesése okozta. A feldolgozóipar másik meghatározó exportága, a járműgyártás azonban jelentősen, 32,1%-kal növelte külpiaci eladásait. Kedvező várakozásokra adhat okot, hogy 2006 júliusában az összes rendelésállomány 14,3%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

Beruházás

A nemzetgazdasági beruházások volumene 2006. II. negyedében 3,6%-kal maradt el az előző év azonos időszakához viszonyítva. Folyó áron a beruházások teljesítményértéke 996,3 milliárd forintot tett ki. A beruházási tevékenység II. negyedévi 3,6%-os csökkenésén belül az építési beruházások 6,8%-kal estek vissza, míg a gépberuházások 1,9%-kal emelkedtek. Visszaesett (9,4%-kal) a beruházási aktivitás a lakásberuházásokat is tartalmazó, ingatlanügyletek és gazdasági szolgáltatások ágazatban. A szállítás, raktározás, posta és távközlés 7%-os visszaesését az út- és autópálya építések volumenének csökkenése okozta. Az egyötöd súlyt képviselő feldolgozóiparban 5,5%-kal csökkentek a beruházások, ahol az elmúlt év közepéig több nagy beruházást valósítottak meg. Visszaesés következett be a közepes súlyú ágak közül a kereskedelemben (9,6%), valamint a villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás nemzetgazdasági ágban (8,2%) is. A mezőgazdasági beruházások volumene 8,3%-kal emelkedett, a változást elsősorban az erő- és munkagépek beszerzésének támogatásnövekedése idézte elő.

Külkereskedelmi termékgazdálkodás

2006. január-júliusban – előzetes adatok szerint – az export értéke 23, az importé pedig 22%-kal nőtt 2005 első hét hónapjához képest. Európában számolva a kivitel értéke 16, a behozatalé 15%-kal bővült. A külkereskedelmi mérleg hiánya 370 milliárd forint (1424 millió euró) volt, ami 30 milliárd forinttal (192 millió euróval) kevesebb az egy évvel korábbinál. 2006. júliusban – a KSH első becslése szerint – a kivitel értéke 1233 milliárd forintot, a behozatalé 1324 milliárd forintot ért el, ami az export esetében több mint 31, importban pedig 25%-os növekedést jelent az egy évvel korábbi szinthez képest. A kivitel Európában 17, a behozatalé 11%-kal bővült a megelőző év azonos hónapjához viszonyítva.

Kereskedelmi szálláshelyek

2006 első hét hónapjában a kereskedelmi szálláshelyeken a külföldi és a belföldi vendégek által eltöltött éjszakák együttes száma 4%-kal csökkent az egy évvel korábbi időszakhoz viszonyítva. A szálláshelyek összes bevétele folyó áron 3,5%-kal nőtt. A külföldről érkezők tekintetében a vendégek száma 6, a vendégéjszakák száma 8,5%-kal csökkent január-júliusban 2005 azonos időszakához képest. Az Egyesült Államok állampolgárai 9%-kal több éjszakát töltek a szálláshelyeken. A belföldi vendégforgalom mind a vendégek számát, mind a vendégéjszakák számát tekintve (3, illetve 1%-os növekedés) élénkült. A belföldi kereslet a magasabb minőségű szálláshelyek irányába tolódott el.

Foglalkoztatottság és munkanélküliség

A 2006. május-júliusi időszakban a foglalkoztatottak száma 3 millió 934 ezer, a munkanélkülieké 311 ezer fő volt, ami 7,3%-os munkanélküliségi rátát jelentett. A 2006. május-júliusi időszakban átlagosan a 15–74 éves népesség 55,0%-a, a munkaképes életkorúak 65,1%-a jelent meg a munkaerőpiacon. A vizsgált időszakban közel 25 ezer fővel dolgoztak többen, mint egy évvel korábban, ugyanakkor közel 10 ezer fővel nőtt a munkanélküliek száma is.

Folyamatosan nő a szélessávú Internet előfizetők tábora. A mobil-előfizetések száma lassan megközelíti a 9,5 milliót, a kábeles telefonálás bővülése ellenére tovább folytatódott a vezetékes vonalak számának csökkenése, amihez hozzájárult az egyre inkább terjedő ingyenes internetes telefonálás (pl.: Skype) is. A mobiltelefon-piac lassú telítődése miatt a növekedés éves üteme mérséklődik. Az előző éviél 35-tel több, 230 Internet-szolgáltató nettó árbevétele továbbra is dinamikus emelkedik. A piac erősen koncentrált: 19 cégnek tudható be az előfizetések 90%-a. 2006 második negyedévének végére az Internet-előfizetések száma, ha kisebb ütemben is, de tovább növekedett, 31%-kal volt több mint az előző év azonos időpontjában. Az Internet-szolgáltatásokból származó nettó árbevétel a második negyedévben meghaladta a 21,6 milliárd forintot, amely 43%-kal volt több az egy évvel korábbinál.

Forrás: KSH, MNB, Handelsblatt, Eurostat, Világgazdaság

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon: MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2006/augusztus, Budapest

